

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României

BUTNARIU, RALUCA

Nestemata pierdută / Raluca Butnariu. - București : Librex Publishing, 2022

ISBN 978-606-8894-98-0

821.135.1

Editor: Ionuț RADU

DTP: Aimee Consulting&Advertising

www.aimee.ro

LIBREX PUBLISHING

Str. Episcopul Radu, Nr. 30, București

Redacție: 0723 193 019

Email: office@librex.ro

comenzi@librex.ro

www.librex.ro

© LIBREX PUBLISHING, 2022

Orice reproducere, totală sau parțială, a acestei lucrări, fără acordul scris al editorului, este strict interzisă și se pedepsește conform *Legii dreptului de autor*.

RALUCA BUTNARIU

Nestemata pierdută

Capitolul 1

Kensington Palace, martie, 1822

Frica era cea care o mâna de la spate. O frică cumplită, care se scurgea ca niște sloiuri prin venele ei, încetinindu-i mișcările, amorțindu-i membrele, îngreunându-i-le. Un prim val de isterie îi răsări gâtleejul și ea înghiți dureros nodul de teroare din gât. Nu țipa, își porunci, ștergându-și lacrimile și continuând să alerge în noapte, strecurându-se printre copacii bătrâni, afundându-se și mai mult în inima pădurii. Lumina fantomatică a unei jumătăți de lună adâncea și mai mult umbrele, sporindu-le aerul amenințător. Simți pe piele împunsătura a zeci de priviri tăcute, avide, ascunse în întuneric, și se cutremură. În acel codru se aflau lupi, urși, pisici sălbatice... animale de pradă nocturne, care s-ar fi putut năpusti asupra ei în orice moment, doborând-o la pământ și sfâșiindu-i beregata. O moarte rapidă, o moarte ușoară, gândi tânăra femeie, suspinând. O moarte curată, îi trecu prin mintea năclăită de spaimă. Niciuna dintre jivine n-ar fi torturat-o inutil, din plăcerea întunecată de a o vedea suferind, așa cum ar fi făcut cel care o vâna. Certitudinea că nicio sălbăticiune nu era atât de crudă ca demonul care se afla pe urmele ei îi dădu un nou val de curaj și tărie. Continuă să alerge, rugându-se ca Fecioara să-i călăuzească bine pașii și să o îndrepte pe drumul corect, să nu se rătăcească.

Trebuia să ajungă la el, să-l avertizeze asupra pericolului. Trebuia să...

Sunetul unei crengi rupte în apropiere o făcu să tresară. Aruncă o privire instinctivă peste umăr și realiză greșeala prea târziu. Ceva dur îi reteză picioarele, iar inerția îi proiectă corpul în față. Durerea o străbătu ca un fulger ascuțit și fierbinte, atunci când ea ateriză cu un țipăt gătuț pe un pat de mușchi și frunze ude, putrezite. Se răsuci pe o parte, gemând îngreșoșată, cu capul bubuindu-i sub bătăile puternice ale inimii, copleșită de mireasma pământului reavăn. Și îngheță. Silueta lui se reprofila amenințătoare, tăcută și nemișcată în lumina lăptoasă a lunii. Nu-i putea vedea chipul, însă îi simțea zâmbetul de triumf malițios, fiindcă acum o avea întru totul la cheremul lui.

— Credeai că poți fugi? Că poți să te ascunzi la nesfârșit de mine? Credeai că te voi lăsa să scapi atât de lesne? chicoti el. Ochi pentru ochi, dinte pentru dinte. E timpul să înveți prețul nesăbuiinței și al trădării tale, Lisandre, o admonestă el pe tonul răbdător al unui dascăl, lăsându-se pe vine lângă ea și lipindu-i țeava pistolului sub clavicula dreaptă.

O privi în ochi și-și trecu degetele mângâietor peste obrazul ei înainte de a apăsa pe trăgaci.

Lisandre zvâcni și se trezi în capul oaselor. Preț de câteva clipe lungi nu făcu decât să scâncească înăbușit, cu genunchii stânși la piept, presându-și cu o mână umărul amorțit, în timp ce se lupta cu rămășițele aceluia coșmar teribil. O lumină vie șerpui pe bolta nopții, sfâșiiind obscuritatea odăii, în vreme ce un alt bubuit se rostogoli asurzitor din genuni. Focul se stinsese în șemineu și aerul din încăperea era la fel de rece ca o zi mohorâtă de decembrie. Un sunet fășăit o făcu să-și îndrepte privirile înlăcrimate spre ușile deschise ale terasei. Perdelele fâlăiau în bătaia vântului înghețat și ei îi luă aproape un minut să se convingă să se dea jos din pat. Cu dinții clănțănindu-i de frig, păși desculță pe podeaua rece, tresărind când un alt tunet boloboros deasupra conacului. Închise ușile, apoi aruncă o privire rapidă, alarmată, spre patul imens cu baldachin. Și oftă întretăiat, ușurată. Francesca dormea pe burtă, cufundată într-un somn adânc, strângând la piept păpușa pe care o primise în dar, de Crăciun, de la Rosalind.

Probabil că ceea ce o trezise fusese mugetul furtunii care se abătuse furioasă asupra conacului, își spuse tânăra femeie, fricționându-și brațele cu putere, ca să și le încălzească. Nu fusese decât un vis, unul sinistru, repetitiv, în care se reflectau toate temerile ei. O străbătu un fior în timp ce îmbrăca halatul de interior și-și acoperea umerii cu șalul din lână moale, cadrilată, un alt dar de Crăciun din partea Rosalindei. Ceea ce auzise nu fusese descărcarea unei arme, ci hohotul mândios al unui tunet, nimic mai mult. Ea și copila ei – lumina ochilor ei, raza ei de soare – se aflau în siguranță aici, sub acoperișul trainic de la Kensington Palace.

Tremurând, se apropie în vârful picioarelor de pat și trase marginea plapumei peste umerii Francescăi, asigurându-se că era bine învelită, apoi o mângâie cu dragoste pe păr, o sărută ușor pe obraz și părăsi dormitorul, îndreptându-se spre scările duble ale aceluia palat, a

cărui opulență rivaliza cu cea a Fontainebleau-ului. N-avea să poată dormi dacă nu se încălzea și îi era jenă să trezească vreun servitor ca să reaprindă focul în dormitor. Calea cea mai rapidă era o gură de whisky sau de sherry, ori poate o jumătate de pahar de vin roșu, licori pe care știa că avea să le găsească din abundență în oricare dintre încăperile de la parter. Dorea să-și limpezească gândurile și să-și liniștească zbciumul interior, iar pentru asta avea nevoie de ceva care să-i distragă mintea de la coșmarul pe care-l avusese. O carte cu un subiect ușor sau un volum de poezii, ori poate o culegere de fabule. Zâmbi timidă când trecu de primul rând de paznici, care își îndreptară rapid poziția relaxată a corpului și o salutară cu o înclinare respectuoasă a capului, încercând să nu roșească sub privirile lor admirative.

Știa că este o femeie atrăgătoare, cu trăsături plăcute și un trup armonios, însă nu se considerase niciodată o frumusețe răpitoare. N-avea strălucirea orbitoare a Rosalindei și nici grația plină de farmec și dragălașenie a Ofeliei. Și cu toate acestea nicidecum nu dusesese lipsă de atenție masculină. Fusese curtată, desigur, cu asiduitate chiar, mai ales după ce terminase de jelit moartea prematură a lui Tristan și bietul Bertrand o convinsese să iasă din nou în lume. Trei ani plânsese după soțul ei și încă mai avea momente când dorul de el îi apăsa inima dureros. Își iubise bărbatul, îi iubise firea blândă și zâmbetul cald încă dinainte ca trupul ei să-și înceapă transformarea.

Avea doisprezece ani când îl întâlnise prima dată pe Tristan de Carmet, viconte de Gramont. Își amintea și acum, ca și când totul s-ar fi întâmplat ieri, expresia plictisită de pe chipul lui din timpul slujbei religioase pe care tatăl ei o ținea din spatele altarului. El era cu șase ani mai mare decât ea și, judecând după linia bosumflată a buzelor lui, și-ar fi dorit să fi fost în cu totul altă parte, nu în biserica de la Menthon Saint Bernard, ascultând vorbele duhovnicești ale noului preot proaspăt mutat în parohie. Preț de cinci ani el nu avusese deloc ochi pentru ea. El era moștenitorul unui conte, ea – fiica mijlocie a unei umile fețe bisericesti. Trăiau în două lumi diferite, separați de titluri, averi și sânge. Și cu toate acestea el se aflase mereu în gândurile și rugăciunile ei încă din clipa în care se înrolase și plecase pe front. Nu că și-ar fi făcut speranțe că Tristan de Gramont o va observa vreodată și va nutri pentru ea vreun sentiment de dulce tandrețe. Era suficient faptul că ea-l iubea și cea mai fierbinte dorință a ei era ca el

să fie ocrotit și să se întoarcă teafăr acasă. Și într-o vară, la începutul unui iulie torid, el apăruse pe neașteptate la sărbătoarea *La Toussaint*¹ însoțit de alți doi gentilomi, înrolați și ei în armata lui Napoleon. Pentru prima dată de când îl cunoscuse, privirile lui cafenii se opriseră uimite asupra ei. Mai târziu avea să-i mărturisească faptul că avusese nevoie de două stacane de vin ca să-și adune tot curajul și s-o invite la dans. În acea vară se îndrăgostiseră nebunește unul de celălalt și el o ceruse de soție.

Din acel moment, viețile lor o luară pe un făgaș anevoios. Contele de Menthon se împotrivi acelei uniuni, amenințându-și singurul copil cu dezmoștenirea și renegarea lui definitivă. Părintele Darrieux, temându-se de influența pe care contele o avea în regiune, restricționase libertatea Lisandrei la cei patru pereți ai odăii pe care o împărțea cu Isabelle, cea mai mică dintre surorile ei. Timp de o săptămână, Lisandre trăise într-o neagră disperare și-și implorase tatăl să o ierte și să-i înțeleagă inima, însă acesta rămăsese neînduplecat. Prizonieratul ei încetase la o zi după ce tânărul viconte își încheiase permisia și părăsise Menthon-ul, însă Lisandre era mult prea epuizată de plâns și deznădeje pentru a se putea ridica din pat și înfrunta goliciunea vieții ei. Trei zile mai târziu, în puterea nopții, se trezise cu o mână astupându-i gura și niște buze fierbinți apăsate pe frunte. Tristan găsisse o cale pentru ca ei doi să fie împreună, înșelând vigilența tuturor. Lăsase în spate Menthon-ul, jucându-și admirabil melancolia de a nu putea rămâne alături de femeia iubită, însă nu plecase prea departe. Închiriasse o cameră la cel mai apropiat han și se întorsese deghizat în sat, unde ținuse sub observația casa parohială, în speranța de a o prinde pe Lisandre singură. Cum ea nu-și făcuse apariția în următoarele trei zile, se îngrijorase și se hotărâse pentru cea mai riscantă mișcare dintre toate: escaladarea zidului de patru metri acoperit cu lujeri viguroși de iederă de sub fereastra ei.

Fugiseră pe ascuns și se căsătoriseră în Lattes. Motivul pentru care aleseseră acel sătuc nu fusese unul întâmplător. În primul rând se afla la o distanță de cinci zile de mers cu trăsura față de Menthon, era situat în afara rutelor principale comerciale, așa că probabilitatea de a fi descoperiți era una destul de firavă. În al doilea rând, acolo locuia cea mai mică dintre surorile mamei ei, mătușa Melina, o femeie mică, subțire, plină de generozitate și spirit, cu care se înțelesese

¹Sărbătoarea tuturor sfinților.

întotdeauna foarte bine și care nu înghițise niciodată mentalitatea rigidă și profund religioasă a părintelui Darrieux, care-și conducea familia și parohia cu o mână de fier. Melina și soțul ei, Philippe, îi primiseră cu brațele deschise și le dăduseră tot ajutorul de care avuseseră nevoie la început de drum. Fuseseră singurii martori care asistaseră la ceremonia religioasă a cununiei lor, le găsiseră cea căsuță de închiriat, le făcuseră dar de nuntă o duzină de găini și o vacă gestantă, și le mijlociseră contactul cu persoanele de vază din Lattes. Pentru aceștia, ei erau Lisa și Thierry Lambert, doi tineri proaspăt căsătoriți din Lyon, al căror cămin arsesse în urma unui incendiu cumplit, care luase zeci de vieți omenești. Philippe hotărâse că cel mai bine pentru toată lumea era să-l prezinte pe Tristan drept fiul unui văr îndepărtat de-al său, iar decizia tinerilor de a trăi în Lattes să fie justificată de dorința așa zisului nepot de a-și aduce tânăra soție în preajma unei rude care s-ar fi putut îngriji de bunăstarea ei, în cazul în care el ar fi căzut la datorie. Minciuna aceea stărnise simpatia tuturor și fusese acceptată cu o surprinzătoare ușurință.

La două zile după căsătorie, Tristan se întorsese pe front și ea se trezise singură, nevoită să învețe să se adapteze noii ei vieți. Fiind o comunitate mică, trocul era metoda cea mai simplă de a te gospodări. Talentul ei de a broda și a coase devenise în scurt timp unul foarte prețuit. Poate că îndurase unele lipsuri cât timp trăise acolo, însă niciodată nu se culcase flămândă. În plus, descoperise o savoare aparte în a-și îngriji singură căminul. Alături de Melina învățase să gătească, să planteze rădăcinoase și să le conserve pentru iarnă, să facă lumânări și săpun parfumat. Își asistase mătușa la patru nașteri în sat, dintre care una fusese extrem de dificilă, atât mama cât și pruncul abia izbutind să treacă de travaliul chinuitor, apoi își moșise singură vaca primită zestre. Unul dintre puținele lucruri căruia îi dusese dorul în acea perioadă, în afara celui pentru Tristan și a familiei pe care o abandonase în Menthon, fusese absența cărților. Crescuse înconjurată de cărți și învățase să citească încă dinainte de a împlini cinci ani. Începuse să viseze cu ochii deschiși la alte timpuri, mai senine, în care să-și permită o bibliotecă micuță, una doar a ei, pe care s-o umple cu lucrările scriitorilor favoriți: sonetele lui Bellay, operele lui Garnier, Racine și Voltaire, dramaturgia lui Shakespeare, poemele lui Ronsard, Congreve, Donne și Dryden, cronicile lui Pepys, satirele lui Buttler,

romanele lui Fielding și operele lui Beaumarchais. Și multe alte cărți despre care încă nu auzise, dar pe care își dorea cu nerăbdare să le descopere.

În acele timpuri zbuciumate muncise pe brânci din zorii zilei și până noaptea târziu, așteptând înfrigurată scrisorile lui Tristan, care se străduia să-i scrie cât de des putea, ținând-o la curent cu ceea ce se petrecea pe front și nu doar acolo. Într-una dintre scrisorile de început menționase faptul că încercase să ia legătura cu tatăl lui, însă acea tentativă de reconciliere fusese sortită eșecului. Mânia contelui de Menthon crescuse cumplit în clipa în care fusese informat de sfidarea și înșelătoria lui. Fiind un om cu multă influență la curte, exercitase presiuni asupra comandantului garnizoanei sale, astfel încât începuse să fie trimis în cele mai periculoase misiuni sau să fie plasat în prima linie, alături de soldații de rând. Tristan îi explicase într-una dintre epistole că înțelegea foarte bine amărăciunea tatălui său, care sperase la o alianță profitabilă cu una dintre fiicele marchizului de Ludres și chiar făcuse demersuri în acest sens, înainte ca el să-i dea toate planurile peste cap și să se însoare cu femeia pe care o iubea din toată inima. Acele vești o făcuseră să verse lacrimi amare multe nopți la rând și să simtă o vinovăție nesfârșită. Se întrebase de nenumărate ori dacă nu cumva, urmându-și glasul inimii, nu făcuse decât să împovăreze și mai mult soarta lui Tristan. Faptul că era vârf de lance în toate acțiunile întreprinse de armata lui Bonaparte i se părea o cumplită nedreptate. Când sosea în permisie, toate neliniștile ei dispăreau în neant. Fiecare revedere adăuga un nou strat de iubire celei care exista deja, nopțile lor împreună erau îmbătate de dragoste, pasiune și tandrețe. Și de fiecare dată când pleca, Tristan lua cu el și inima ei.

La jumătatea celui de-al doilea an de căsnicie rămăsese grea cu Francesca. Îi scrisese imediat lui Tristan. Trecuseră cinci luni și jumătate până când el obținuse o nouă permisie. Își amintea și acum prima lui reacție: intrase pe ușă istovit, flămând și prăfuit, îngenunchease la picioarele ei cu lacrimi în ochi, acoperindu-i pântecul rotunjit cu ambele mâini, într-un gest plin de evlavie și recunoștință, și o sărutase pe curbura aceea dulce, care adăpostea în adâncul ei rodul iubirii lor, a viitorului lor. Rămăsese alături de ea patru zile, apoi se reîntorsese pe front. Napoleon se pregătea să invadeze Prusia și avea nevoie de fiecare soldat apt de luptă.

Lisandre intră în livingul principal de la Kensington Palace, cu mintea încă pierdută în amintirile trecutului. Se îndreptă spre barul din lemn de mahon, îl deschise cu gesturi absente și alese la întâmplare un decantor, umplând pe jumătate un pahar din cristal venețian. Se așază pe unul dintre fotoliile îmbrăcate în brocart auriu, strângându-și picioarele sub ea, apoi își rezemă capul de speteaza moale, capitonată, închise ochii și sorbi o gură din lichidul auriu, în vreme ce un alt tunet despică genunile. De această dată nu mai tresări, ci oftă. Furtuna năprasnică de afară se potrivea cu cea care trecuse peste viața ei, măturând din cale aproape toate persoanele care contaseră pentru ea cu adevărat.

20 Octombrie 1813. Bătălia de la Leipzig. Înfrângerea lui Napoleon și triumful celei de-a șasea Coaliții. Franța pierduse aproape șaptezeci de mii de soldați. Iar vicontele de Gramont se numărase printre cei care căzuseră pe câmpul de luptă, așa cum o informase cu regret unul dintre camarazii lui Tristan, care supraviețuise celor trei zile de luptă acerbă. Tristan își prevăzuse moartea și îi trimisese o ultimă scrisoare.

Ziua în care primise mesajul acela cumplit avea să fie prima din șirul celor patru cele mai negre din viața ei. La câteva minute după ce citise teribila veste, apa i se rupsesse și intrase în chinurile facerii, mai devreme cu cinci săptămâni decât i-ar fi fost sorocul.

Dacă nu ar fi fost mătușa Melina alături de ea, cu siguranță ar fi cedat ispitei de a trece pragul dintre lumi. Era atât de îndurerată trupește și sufletește, încât moartea i se păruse atunci o dulce izbăvire. Își dorise să moară, ca să nu mai simtă acel pustiu rece, necruțător, acel gol amaric, care se tot lărgea în adâncul ei. Însă Melina o adusese pe moașa Girard și o ținuse de mână tot timpul aceluia travaliu cumplit, care durase aproape două zile și noaptea dintre ele, amintindu-i că Tristan nu o părăsise cu adevărat, că avea să trăiască prin fiul sau fiica lui, și că ea, Lisandre de Gramont, n-avea niciun drept să-i răpească șansa la viață aceluia prunc nevinovat!

Când o ținuse pentru prima dată pe Francesca la pieptul ei, acel trupușor micuț și delicat, și-i văzuse fețișoara mică și supărată, lumea ei își recăpătase sensul. Urma să facă absolut tot ce-i stătea în puteri pentru a oferi fiicei ei și a lui Tristan un cămin sigur, plin de dragoste și bucurie, s-o ocrotească, s-o crească și s-o educe să devină o femeie puternică și demnă. La aproape nouăsprezece ani devenise mamă și

rămăsese văduvă. Și nu era singura femeie din Franța care trecea prin această tragedie. Aida ei, existau mii de femei ai căror soți pieriseră pe front, văduve care aveau copii de crescut și gospodării de condus.

Următoarele patru luni trecuseră ca prin vis. Toată energia ei se concentrase exclusiv asupra Francescăi și-i fusese profund recunoscătoare lui Claude, fiul cel mare al Melinei, care se îngrijise de gospodărie în acele săptămâni în care nu știuse decât să fie mama uimită unui prunc surprinzător de liniștit și văduva pustiită de durere a unui bărbat de o rară noblețe sufletească, care o iubise și pe care-l iubise nebunește.

Apoi sosise o altă scrisoare în Lattes, marcând cea de a doua zi cernită din viața Lisandrei. Fusese semnată de cel mai mare dintre frații ei, Bertrand, care, în loc să se pună în slujba lui Dumnezeu, împlinind astfel dorința tatălui lor, alesese să se înroleze în armata lui Napoleon și să lupte pentru gloria Franței. Conținutul epistolei era unul cumplit: biserica din Menthon luase foc, iar incendiul se întinsese și asupra casei parohiale. Patru clădiri din apropiere fuseseră cuprinse de pârjol și mistuite până-n temelii, inclusiv casa familiei Darrieux. Tragedia avusese loc la o săptămână de la înfrângerea suferită de Bonaparte la Leipzig. Bertrand Darrieux – căpitanul diviziei a IV-a infanterie – se numărase printre prizonierii de război, unii dintre puținii norocoși care fuseseră răscumparați din ghearele forțelor coalitate și aduși acasă. Cel care-i răscumpăraseră eliberarea fusese Jean Lefroy, conte de Trencavel, care nu emisese nicio pretenție în contul acelei mărimumii, ci doar își exprimase dorința de a-l avea în ospetie la Carcassonne pe unul dintre cei mai bravi soldați ai Imperiului, unul care se făcuse remarcat pe frontul de război prin numeroase acte de vitejie ce-i aduseseră o serie de onoruri exprimate în grade și medalii de merit.

Bertrand se întorsese acasă doar pentru a îngenunchea distrus lângă mormintele părinților, fraților și surorilor lui. Rămăsese singur pe lume, cu excepția Lisandrei, care fugise de acasă și se căsătorise în taină cu unicul moștenitor al contelui de Menthon – nimeni nu știuse să-i spună unde anume trăia sora lui – și a două mătuși din partea mamei, Sophie, care locuia în Chapeiry, și Melina, care trăia într-un sătuc din sud, numit Lattes. Așa că le scrisese amândurora, informându-le de tragedia care se abătuse asupra familiei Darrieux. Singura care-i răspunsese la epistola plină de amărăciune fusese

Melina. Îl informase asupra situației Lisandrei și îi ceruse să vină în Lattes, dar asta doar dacă dragostea de frate era cea care stătea la baza acelei decizii. Bertrand hotărâse că viața era prea scurtă pentru a purta în suflet resentimente care nu erau ale lui. Sosise în vizită în Lattes, o îmbrățișase pe Lisandre cu afecțiunea unui frate mai mare, se îndrăgostise până peste cap de micuța lui nepoată și rămăsese lângă ele. Economiiile lui din timpul războiului fuseseră investite în reparațiile casei, în haine noi și călduroase, în achiziționarea unei cabriolette și a unei perechi de trapași, iar ce mai rămăsese din solda lui mersese pe închirierea unei parcele aflată la opt mile depărtare de Lattes, pe care s-o cultive în primăvara care bătea deja la ușă. În următoarele opt luni Bertrand o învățase să tragă cu pistolul – cât fusese de mândru și încântat de îndemănarea ei! – săpase ogorul, adunase recolta de grâu și porumb, și vizitase de două ori Carcassonne-ul, de unde se întorsese plin de cuvinte de laudă și admirație la adresa binefăcătorului său.

La o săptămână după ce Francesca începuse să meargă, o altă epistolă sosise în Lattes, de această dată din partea socrului ei. Contele Gerard de Menthon aflase unde locuia nedorita lui noră – Lisandre n-avea să descopere niciodată cum ajunsese această informație la urechile lui – și o informa că regreta amarnic moartea fiului său și se căia pentru orbirea și încăpățânarea lui. Știa despre existența Francescăi și tot ceea ce-și dorea era să-și repună nepoata în drepturi. Prin urmare, le invita umil pe amândouă la castel.

Inima Lisandrei se umpluse de furie și revoltă. Dacă nu ar fi fost Bertrand, Melina și unchiul Philippe, pe al căror bun simț și judecată pusese preț, nici măcar nu s-ar fi ostenit să-i scrie o scrisoare de refuz socrului ei. Însă cei trei adulți importanți din viața ei insistaseră ca ea să se gândească la viitorul Francescăi, la privilegiile sociale pe care fiica ei le-ar fi dobândit dacă ar fi fost recunoscută drept moștenitoarea legitimă a averii Menthon. Prin urmare își înghițise furia, amărăciunea și indignarea, laolaltă cu întreaga ei mândrie, își pregătise un bagaj mic și plecase pentru o vizită scurtă la castelul Menthon. Intenționase să rămână trei zile, nu mai mult, în timpul cărora contele să-și facă damblaua, numindu-și succesorul la titlu și avere, și să se reîntoarcă în Lattes. Însă bărbatul gârbovit și fragil, cu fața cenușie, plină de riduri adânci și părul încăruntit complet, care o întâmpinase în sala mare a castelului Menthon Saint Bernard, nu mai avea nimic din trufia bărbatului arătos pe care-l cunoscuse odinioară.

Slăbise, îmbătrânise de suferință și era grav bolnav. Inima îi cedase în somn, la două zile după ce-și repusese nepoata în drepturi.

Destinul Lisandrei se răsucise din nou, ca urmare a unei schimbări imposibil de anticipat. Se pomenise dintr-odată în rolul de castelană, lipsită de grijile zilei de mâine și chiar și a celor de după. Luxul și bogăția se revărsaseră în viața ei dintr-odată, prin cornul abundenței din Menthon. Lisandre se întrebase deseori care ar fi fost viața ei, ce curs ar fi avut, dacă ar fi refuzat să onoreze acea invitație la castel, dacă ar fi respins ultima dorință a socrului ei. Gerard de Menthon ar fi murit oricum. Inima lui ajunsese să fie mult prea slăbită în urma suferinței și a remușcărilor. Ar fi murit cel mai probabil frustrat din pricina refuzului ei de a-i acorda iertarea și Francesca ar fi fost privată de toate avantajele unui viitor luminos. De fapt, în inima ei nu-și iertase socrul nici atunci și nici mai târziu. Pur și simplu nu izbutise s-o facă, oricât încercase. În inima ei, contele fusese direct responsabil de moartea lui Tristan.

Ca mamă a moștenitoarei Menthon și văduvă a vicontelui de Gramont, înalta societate franceză se văzuse nevoită să-i accepte statutul. Nu fără să strâmbe din nas, dar o făcuse atunci când Bertrand, care rămăsese alături de ea, izbutise s-o convingă să deschidă porțile castelului, să iasă în lume și să stabilească unele contacte cu persoanele importante ale aristocrației pariziene. Pentru viitorul Francescăi, insistase el. Așa că se trezise în postura de a memora tratate întregi despre protocolul de la curte, despre cel impus de pretrecerile cu fast și despre cel practicat în cadrul reuniunilor restrânse, specifice provinciei. Fusese nevoită să-și diversifice gusturile literare, să-și rafineze purtarea, să-și flexeze genunchii în cel mai feminin mod, să-și cizeleze arta subtilă de a purta discuții despre nimic. Se pomenise studiind tratate despre pictura renascentistă, poezie, dramaturgie și filozofie greacă, luase lecții de desen, pian, latină, germană, engleză și italiană, învățase să danseze și să fâlfâie din gene cu suavitate. Profesorii ei fuseseră realmente uimiți de capacitățile ei intelectuale și artistice. Lisandre descoperise uluită că avea talent în privința desenului. În urmă cu trei ani nu și-ar fi putut imagina că aveau să vină zile în care urma să-și petreacă timpul în fața șevaletului, captivată de modul în care schimbarea intensității luminii putea adăuga unei acuarele farmec, gingășie sau mister, în loc să frece podele, să culeagă ouă din cuiabar, să spele sau să cârpească rufe, ori să mestece în oalele cu mâncare

suspendate deasupra vetrei. Viața ei se schimbase radical, la fel și îndatoririle. Trebuia să învețe să se adapteze noii ei vieți, să-și cizeleze exprimarea și să împlinească toate așteptările pe care societatea le avea de la mama moștenitoarei averii Menthon.

La trei ani de la moartea lui Tristan, Lisandre își făcuse intrarea în societate în cadrul unui bal magnific desfășurat la Fontainebleau și se împrietenise în scurt timp și în mod absolut surprinzător cu una dintre cele mai apreciate și râvnite personalități ale elitei pariziene: *madame* Margot Ferrand, rafinata ducesă de Rochefoucauld, o favorită a curții. Atracția dintre ele fusese una spontană și reciprocă. Dincolo de aparențe, amândouă nutreau un dispreț adânc față de platitudini și aveau aceleași perspective asupra vieții. Erau de părere că rolul femeii în societate și în viața de familie era mult redus în accepțiunea acelor vremuri, că o femeie putea fi la fel de puternică și ingenioasă ca un bărbat, cu condiția să fie lăsată să se exprime liber și opiniile ei să fie luate în seamă. Discuțiile pe acest subiect erau dese și fiecare dezbateră aducea ceva nou. Prietenia cu Margot provocase curiozitatea lumii bune și invitațiile începuseră să curgă nestăvilit.

Timp de aproape un an fusese prinsă în acel miraj, gândi Lisandre, sorbind o nouă gură de coniac și continuând să țină ochii închiși. Petreceri, flirturi nevinovate, spectacole de operă, vernisaje, piese de teatru, plimbări prin parc, după-amieze literare și alte evenimente sociale. Flatată de bărbați care roiau ca moliile în jurul ei, atrași de strălucitoarea promisiune a averii Menthon, bărbați care-și trâmbețau sentimentele prin intermediul unor epistole pline de sonete sforăitoare, a florilor exotice, parfumurilor rare, bijuteriilor scumpe și a altor flecuștețe costisitoare. Însă niciunul nu ajunsese la inima ei. Niciunul nu izbutise să șteargă amintirea lui Tristan din sufletul ei, niciunul nu avea căldura, blândețea sau bunătatea lui. Niciunul nu era Tristan. Și niciunul n-avea să ajungă vreodată la valoarea bărbatului minunat de care ea se îndrăgostise profund și pe care avea să-l iubească până la sfârșitul zilelor ei.

Nu fusese fericită, dar averea Menthon îi deschisese multe porți. Chiar și pe cele atent zăvorâte, care ascundeau secrete monstruoase. Porți precum cele de la Carcassonne.

Prima oară când Bertrand îi ceruse bani, n-a stat să-l întrebe pentru ce anume avea nevoie de ei sau dacă-i va returna vreodată. Simțise mulțumire pentru faptul că-și putuse permite să-i dăruiască